

Versenyjogi megfelelés

Mit tehetnek a vállalatok és mit nem?

Torjákné Amberger Teréz
GVH, Versenypolitikai Iroda
Helyettes vezetője,
Szombathely, 2013.05.30.

Disclaimer

Az elhangzottak az előadó személyes véleményét tükrözik, és nem tekintendők a Gazdasági Versenyhivatal hivatalos álláspontjának.

Miről lesz szó?

1. Röviden a versenyjogról és a GVH-ról
2. Versenykorlátozó megállapodások – tilalom és lehetőségek
3. Erőfölénnyel való visszaélés
4. Megfelelési tanácsok, gyakorlati tudnivalók

A hazai versenyjog

Csak a vállalatokra vonatkozik – államra nem

- *Tisztességtelen verseny elleni szabályok*
- *Fogyasztóvédelmi tartalmú szabályok*
- *Versenyt garantáló antitröszt szabályok*

Végrehajtó szervek – GVH, bíróságok

Nem tartozik ide: *egyéb tisztességtelenség, piactorzítás*

Gazdasági Versenyhivatal

- *Független*, autonóm közigazgatási szerv
- Működésének célja: *gazdasági verseny tisztaságának, szabadságának, fennmaradásának* biztosítása
- Eljárásait és működését a *versenytörvény* (Tpv.) szabályozza, alkalmaznia kell az *EU jogot* (101-102 c.)
- *Nem terjed ki a hatásköre* – állami szervek piactorzító döntéseinek vizsgálatára, *külön szabályozott ágazatok* vállalatainak egyes magatartásaira

A GVH tevékenysége

Fogyasztóvédelem – megtévesztés tilalom

Antitröszt szabályok – legyen verseny a piacon!

Piaci viselkedési szabályok

- Tilosak a versenykorlátozó megállapodások – *kartell!*
VERSENYEZNI KÖTELEZŐ !!!
- Tilos a gazdasági erőfölénnyel való visszaélés – ha gyenge a verseny, az erős ne élhessen vissza a helyzettel,
de **erős alkupozíció ≠ erőfölény !!!**

Piaci strukturális szabályok

- *Fúziókontroll: megelőzés* - vállalategyesülés nem járhat a verseny érdemi csökkenésével

Versenykorlátozó megállapodások – ami tilos

„Tilos a vállalkozások közötti megállapodás és összehangolt magatartás, [...] amely a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozza, vagy ilyen hatást fejthet, illetve fejt ki.”

A tilalom vonatkozik különösen:

- **Ármegállapodásra**
- **Piacfelosztásra**
  - Piacra lépés akadályozására
  - Termelés, forgalmazás korlátozására
  - Fogyasztók/üzletfelek áru beszerzéséből való kizárására
  - Értékesítésből történő kizárásra

Horizontális és vertikális megállapodásokra **is** vonatkozik!

Versenykorlátozó megállapodások – ami megengedett

- *Vállalatcsoporton belül* – nincs tilalom
- *Bagatell mentesség* – alacsony piaci részesedésű vállalatnál szabad együttműködni, de az *ár- és piacfelosztás mindig tilos*
- *Automatikus mentesülések* – *hasznos együttműködésekre* (szakosítás, közös technológiai fejlesztések, forgalmazási együttműködések, gépjármű forgalmazás, biztosítás)
- *Egyedi mentesítés: négy feltétel mindegyike teljesüljön* (javuljon a hatékonyság, a céllal arányos legyen a korlátozás, fogyasztó is részesedjen az előnyökből, ne szűnjön meg a verseny)

Ügynöki megállapodások – a megbízó érdeke, kockázata

Ágazati kivételek: pl. agrárium, s ami nem piac (közoktatás, stb.)

Példák a tiltott viselkedésre

Horizontális, versenytársak közötti megállapodások	Vertikális, eladó vevő közötti megállapodások
áremelés mértékéről, idejéről vagy konkrét árszintről,	Viszonteladók számára kötelezően alkalmazandó fogyasztói árak vagy minimum árak meghatározása és előírása, vagy ajánlott fogyasztói árak alkalmazásának kikényszerítése.
termelési vagy forgalmazási kvótákról, más korlátozásokról,	A forgalmazási rendszer tagja számára annak megtiltása, hogy a számára biztosított területen kívülről érkező vevőket kiszolgálja
fogyasztók, üzletfelek meghatározott körének adott termék beszerzéséből, értékesítéséből való kizárásáról,	Internetes értékesítés teljes tiltása vagy korlátozása a viszonteladók számára.
egymás ügyfeleinek nem értékesítenek, nem csábítják el azokat, nem mennek egymás árai alá,	Olyan differenciált és diszkriminatív mennyiségi kedvezményrendszer alkalmazása, amelynek célja a viszonteladók bizonyos csoportja (pl. internetes viszonteladók) számára versenyhátrányt okozni.
korlátozzák egy a piacra lépéshez és a működéshez elengedhetetlen infrastruktúra elérhetőségét új piacralépő vállalatok számára,	Az összetevőket beépítő vevő abban korlátozza a szállítót, hogy az összetevőket pótalkatrészként értékesítse a végső felhasználóknak, javítóműhelyeknek
bizonyos szállítók bojkottjáról,	
szakmai találkozó, ahol egy új szabályozás kapcsán követendő jövőbeli magatartásokról, stratégiákról egyeztetnek ,	
fontos jövőre vonatkozó információk (pl. tervezett árazás, tervezett stratégiai lépések, stb.) megosztása	

Fontos tudnivalók

- Versenykorlátozó megállapodásra *nem mentség az árháború.*
- *A versenyjognak, a GVH-nak nem feladata - az akár „romboló” jelleget is öltő - versenytől megvédenie a versenytársakat.*
- A versenyjog rendeltetése *a verseny folyamatának védelmén* keresztül *a fogyasztói érdekek védelme*, nem pedig a piacon maradás alanyi jogként való garantálása minden vállalkozás számára.
- *A fejlődést szolgáló, a fogyasztók szempontjából bizonyíthatóan hasznos, a versenyt nem megszüntető versenykorlátozó megállapodások megengedettek*, bár a megállapodást kötő feleken van a bizonyítás terhe.

Gyakorlati tanácsok

- ***Tartózkodjanak*** a mindig tiltott, hard-core magatartásoktól (***árkartell, piacfelosztó kartell***)
- Amikor ***együttműködési megállapodásokat*** kötnek, amelyekben vannak versenykorlátozó kikötések, akkor gondolják végig a ***cégük piaci helyzetét, becsüljék meg piaci részesedését.***
- Ha lehetséges, akkor ***érdemes a csoportmentesség körében maradni,*** ami automatikus mentesülést biztosít.
- Ha a cél megvalósításához szükségesek további tiltott kikötések, vagy a megállapodás időtartama szükségszerűen hosszabb, akkor gondolják végig, hogy ***igazolni tudják-e a 4 mentességi feltétel teljesítését.***

Erőfölénnyel való visszaélés

- Megengedett erőfölényben lenni
- A jogsértéshez erőfölényes helyzetet **és** a visszaélő magatartást is bizonyítani kell !!!
- Az erőfölény, a **piaci dominancia** fennállása első sorban a **piac szerkezetétől** függ, nem pedig a felek közötti különbségtől
- A szerződéskötés önmagában nem keletkeztet erőfölényes helyzetet akkor sem, ha az egyik fél számára hátrányosabb!!!
- Sok iparágban **külön szabályok és hatóságok** védenek a jelentős piaci erővel rendelkező szereplők visszaélése ellen (természetes vagy jogi monopóliumok, liberalizálódó szektorok)

Fontos tudnivalók 1

- Panaszt bárki tehet, de ez esetben nincs jogorvoslat
- Bejelentés külön űrlapon, a terhelő bizonyítékok bemutatásával tehető, jogorvoslat ekkor van
- A versenyfelügyeleti eljárások elindításának feltétele a jogsértés valószínűsítése
- Névtelenség, „tanúvédelem”, „vádalku”, informátori díj is léteznek
- A polgári jogi igényeket bíróságon lehet érvényesíteni

Fontos tudnivalók 2

[Űrlapok elérhetőségei](#)

[Tudnivalók a megfelelésről](#)

[Megfelelés tesztkérdések](#)

[Kartell filmek](#)

1. [Mi a kartell?](#)
2. [Küzdelem a kartellek ellen](#)
3. [Kartell társasjáték](#)

Köszönöm a figyelmet!

www.gvh.hu

www.megfeleles.hu